

Der var også indvendinger mod nogle af forslagene. Nogle høringsparter pointerede vigtigheden af at være opmærksom på alle elementer i den svære afvejning, der altid vil være kendetegnende for reglerne om særlig støtte til børn, unge og familier i de særlige situationer, hvor barnets interesser ikke er sammenfaldende med forældrenes - nemlig mellem forældrenes retssikkerhed og hensynet til barnet. Sådanne overvejelser er bl.a. fremført af Den Sociale Ankestyrelse, Dommerforeningen, Advokatrådet og Menneskerettighedscenteret.

Lovudkastet blev på denne baggrund revideret, og væsentlige synspunkter, der kom til udtryk i hørings svarene, blev indarbejdet. Det reviderede udkast til lovforslag sendtes i februar 2000 til høring til centrale organisationer mv., jf. bilag 2, herunder Børnerådet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet, Socialpædagogerne Landsforbund og Dansk Socialrådgiverforening m. fl. Reaktionerne på det reviderede lovforslag var gennemgående meget positive, idet organisationerne generelt kunne tilslutte sig de foreslåede ændringer.

Der har i den seneste høringsrunde været fremsat indvendinger mod enkelte af forslagene. Dette har ført til en sidste revision af lovforslaget, og regeringen finder, at lovforslaget i den foreliggende udformning afspejler en hensigtsmæssig balance mellem de retssikkerhedsmæssige hensyn, som særligt retter sig mod forældrene, og hensynet til retsbeskyttelsen af børn og unge, det vil sige det retlige værn imod overgreb og imod opvækstvilkår, der skader børns sundhed eller udvikling.

4. Lovforslaget

4. 1. Internationale konventioner mv.

Lovforslaget skønnes at være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. På enkelte områder vedrører forslaget rettigheder, der er reguleret i internationale konventioner. Det gælder navnlig forslaget om at indføre mulighed for at træffe afgørelse om, at et barn ikke skal kunne hjemtages i op til 3 måneder fra tilbagekaldelse af samtykket til anbringelsen, hvis en øjeblikkelig hjemtagelse antages at kunne skade barnet eller den unge og forslaget om at kunne opretholde en anbringelse uden for hjemmet uden samtykke - uanset betingelserne efter de hidtil gældende regler om anbringelse uden samtykke ikke er opfyldt - hvis hjemtagelse antages at kunne skade barnets eller den unges sundhed eller udvikling, (forslagets nr. 15). Også forslagene nr. 14 (om ændring af dokumentationskravene ved anbringelser uden sam-

tykke og nr. 16 (om forlængelse af genbehandlingsfristen) er relevante i forhold til den internationale regulering.

Der er på den baggrund i det følgende redegjort for de foreslåede reglers forhold til relevante internationale konventioner, herunder FN's Børnekonvention og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Ved administrationen af den vedtagne lov skal en afgørelse altid træffes under hensyn til reglerne i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Tvangsmæssig anbringelse af et barn uden for hjemmet og opretholdelse af en frivillig anbringelse i tilfælde, hvor forældrene tilbagekalder et meddelt samtykke, vil udgøre et indgreb i børns og forældres ret til respekt for deres familieliv. Denne ret er beskyttet af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Bestemmelsen regulerer retten til respekt for privat- og familielivet.

Dette indebærer, at betingelserne i artikel 8 skal være opfyldt for, at et sådant indgreb kan anses for at være i overensstemmelse med konventionen.

Efter bestemmelsen skal et sådant indgreb ske i overensstemmelse med loven, hvilket vil sige, at indgrebet skal have fornøden hjemmel. Herudover skal indgrebet varetage et anerkendelsesværdigt formål, hvilket i praksis betyder, at det skal være begrundet i hensynet til barnets interesser. Endelig skal indgrebet være »nødvendigt i et demokratisk samfund«, hvilket vil sige, at indgrebet skal være proportionalt. I praksis er det navnlig den sidste betingelse, der er afgørende for vurderingen af indgrebets forenelighed med konventionen.

I sager vedrørende tvangsfjernelse m.m. efterprøver Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, om de grunde, som de nationale myndigheder har anført til støtte for deres afgørelser, er *relevante og tilstrækkelige* til at begrunde indgrebet.

Ved vurderingen af hensynet til barnets interesser udviser Domstolen forståelse for, at de nationale myndigheder er i en bedre position til at vurdere disse hensyn. Domstolen forsøger således ikke at sætte sig i de nationale instansers sted, men vurderer derimod disse myndigheders udøvelse af deres beføjelser.

Medlemsstaterne har en betydelig skønsmargin ved vurderingen af nødvendigheden af at tvangsfjerne et barn, hvorimod yderligere begrænsninger i retten til familieliv, herunder begrænsninger i retten til at træffe afgørelser og muligheden for samvær, vil blive underkastet en mere intensiv prøvelse, da disse yderligere begrænsninger indebærer en fare for, at relationerne mellem forældrene og navnlig mindre børn lider uoprettelig skade.